

Herinrichting traject Easterwierrum - Raerd - Tsiengerbuorren

Plan van Aanpak N354

“soms is het hier net Russische roulette”

“van die doorgetrokken streep trekt echt niemand zich wat aan”

“vooral inhalen is een probleem in deze bocht”

Inhoud

1.	Aanleiding en doel	1
2.	Vraag en visie	2
2.1	Uw vraag	2
2.2	Onze ervaring, visie en aanpak	3
2.2.1	Onze visie op de N354	4
2.2.2	Onze visie op het proces	6
3.	Werkwijze en stappenplan	7
3.1	Werkwijze	7
3.2	Stappenplan	7
4.	Proces en communicatie	9
4.1	Proces	9
4.1.1	Overlegstructuur	9
4.1.2	Overlegmomenten	11
4.2	Communicatie	13
5.	Resultaat en planning	14
5.1	Resultaat	14
5.2	Planning	15

Bijlage: Curricula Vitae projectteamleden

1. Aanleiding en doel

Aanleiding

De N354 tussen Sneek en de A32 is een belangrijke provinciale weg. In het Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan (PVVP) heeft de weg een hoge functie als regionale stroomweg. In het PVVP staat dat de huidige inrichting van de weg niet voldoet. De combinatie van druk doorgaand verkeer en lokaal bestemmingsverkeer, fietsverkeer en landbouwverkeer zorgt voor knelpunten op het gebied van bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid. Door de bevolking van Raerd en Tsjenzerbuorren is hier vaak aandacht voor gevraagd. Het is de verwachting dat na realisering van de Haak om Leeuwarden de problematiek toeneemt door groei van de verkeersintensiteit.

De provincie wil de weg aanpakken zodat de verkeersveiligheid verbetert. De opgave daarbij is, te zorgen voor een goede doorstroming van het verkeer en voor een veilig ingerichte weg met aandacht voor leefbaarheid. De wegvakken Sneek-Scharnegoutum en Scharnegoutum-Dearsum zijn in de afgelopen jaren al aangepakt. Nu is het de beurt aan het wegvak Tsjenzerbuorren – afslag Easterwierrum.

Kader

Het beleidsmatige kader voor de aanpak van het wegvak is vastgelegd in het PVVP. Er ligt een relatie met de programma's Fietsoversteken, Landbouwverkeer en Verkeersveiligheid.

Doel

Het doel van de aanpak van de N354 Tsjenzerbuorren – afslag Easterwierrum is het verbeteren van verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Samen met dorpsbelangen, bewoners, gemeente Leeuwarden en gemeente Súdwest-Fryslân worden de mogelijkheden daarvoor in beeld gebracht. Er worden oplossingsrichtingen onderzocht. De oplossingsrichtingen die op draagvlak kunnen rekenen worden schetsmatig in beeld gebracht. De uitvoering van maatregelen is beoogd vanaf 2016.

Opbouw plan van aanpak

Hoofdstuk 2: vraag en visie

Hoofdstuk 3: werkwijze en werkstappen

Hoofdstuk 4: proces en communicatie

Hoofdstuk 5: resultaat en planning

In hoofdstuk 2 gaan we in op uw vraag en op onze visie op de N354 en de invulling van de planvorming. Hoofdstuk 3 bevat de door ons voorgestelde werkwijze en het stappenplan. In hoofdstuk 4 gaan we nader in op het proces: de momenten van overleg en de invulling daarvan, uitgaande van brede betrokkenheid en inbreng van belanghebbenden. Hoofdstuk 5 geeft tot slot een beknopt overzicht van de resultaten per werkstap en de planning die wij voor ogen hebben.

2. Vraag en visie

2.1 Uw vraag

Voor de ondersteuning bij de planvorming van de herinrichting N354 Easterwierrum - Raerd – Tsiengerbuorren wordt een integraal pakket deskundigheid gevraagd, op het gebied van landschappelijke en -stedenbouwkundige kwaliteit, civiele techniek, verkeerskunde, ruimtelijke ordening en communicatie. Er wordt een integrale en creatieve visie gevraagd, deze beschrijven wij in paragraaf 2.2. Hierbij gaan we in op de problematiek, de totstandkoming van de visie, de inhoud en de procesbegeleiding.

De door u gevraagde ondersteuning bestaat, kort samengevat, uit:

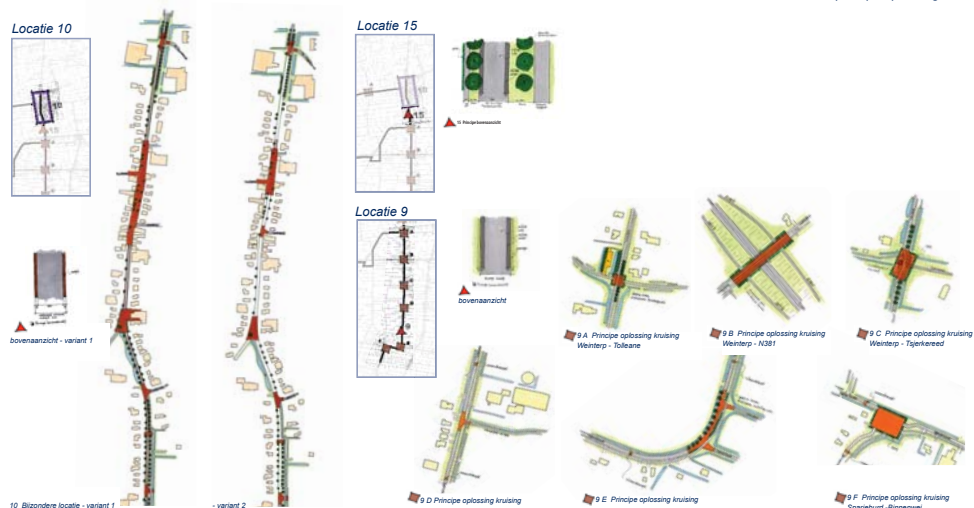
- Gebiedsgewijs knelpunten op en rond de N354 op een rij zetten.
- Goede communicatie in een communicatietraject met alle belanghebbenden, zoals plaatselijk belang, gemeente, bedrijven en aanwonenden.
- Samen met deze belanghebbenden een visie van de weg maken.
- Verkenning van het profiel, ruimtebeslag, dwangpunten en (on)mogelijkheden van oplossingen. Het heringerichte traject tussen Scharnegoutum en Dearsom vormt daarvoor een referentiekader, waarbij continuïteit in wegbeeld wenselijk is.
- Opstellen van een breed gedragen en samenhangend maatregelenpakket, voorzien van een beeldend schetsontwerp van de maatregelen.
- Resultaten vastleggen in de vorm van teksten, foto's en schetsen, die gebruikt kunnen worden in provinciale nieuwsbrieven, advertenties of persberichten.

Binnen deze ondersteuning zorgt Grontmij voor:

- voorzitterschap bij overleggen;
- opstellen en bewaking agenda's;
- verslaglegging;
- bewaking planning;
- schets- en tekenwerk;
- onderzoek en analyse;
- notities en rapportage;
- presentaties;
- toelichting tijdens informatieavonden;
- opstellen en uitvoeren communicatieplan.

Overzicht locaties principe oplossingen

2.2 Onze ervaring, visie en aanpak

Grontmij

Grontmij is van oudsher gevestigd in het noorden van het land, waardoor onze ervaren adviseurs beschikken over een grote mate van lokale kennis. Op onze vestiging in Groningen zitten alle adviseurs die te maken hebben met ruimtelijke planvorming onder één dak en letterlijk op korte afstand van elkaar. De Grontmij organisatie is gericht op het bij elkaar brengen van deze verschillende vakdisciplines in integrale projecten. Dat doen wij graag en goed.

Voor de uitvoering van deze opdracht bestaat ons projectteam uit de volgende personen:

- ing. R.R. (Richard) van der Velde: projectleider en verkeerskundig adviseur;
- ing. H. (Henk) Hoekstra: senior adviseur verkeer;
- ing. E. (Elvira) Jonkers: adviseur landschap, stedenbouw en ontwerp.

Richard, Henk en Elvira zijn enthousiaste en flexibele adviseurs, goed op elkaar ingespeeld en bekend in het gebied. Ze hebben ruime ervaring in vergelijkbare projecten. Hun CV's zijn bijgevoegd in dit plan van aanpak. Het projectteam wordt op daarvoor gewenste of benodigde momenten aangevuld met adviseurs op het gebied van bijvoorbeeld civiele techniek en ruimtelijke ordening. Onze producten worden altijd intern gecontroleerd, in dit geval bijvoorbeeld door het betrekken van onze senior adviseur verkeer bij het beoordelen van oplossingsrichtingen, schetsen en varianten.

Eerdere projecten die het projectteam voor de provincie Fryslân heeft uitgevoerd, zijn:

- herinrichting N357 Stiens – Holwerd;
- gebiedsontwikkeling N381;
- herinrichting N369 Kootstertille - Twijzel;
- herinrichting N358 De Skieding.

Bij deze projecten speelden vergelijkbare aandachtspunten als op de N354: landbouwverkeer, verkeersveiligheid, erfaansluitingen en woningen dicht op de rijbaan.

Ook in andere regio's heeft Grontmij recent plannen opgesteld voor provinciale wegen met een vergelijkbaar proces en problematiek. Voor de provincies Drenthe en Groningen hebben wij ondermeer de volgende projecten uitgevoerd:

- wegbeelddisvisie N373 Assen – Roden en N858 Norg - Donderen;
- planstudie N360 Groningen – Delfzijl;
- eindbeeld N391 en Rondweg Emmen;
- herinrichting N374 Borger;
- aanpak N34 Borger – Emmen;
- planstudie N361 Groningen – Winsum.

Op verschillende plaatsen in dit plan van aanpak hebben wij referenties opgenomen. Hiermee krijgt u een indruk van door Grontmij uitgevoerde projecten en van de wijze waarop schetsen en ontwerpen door Grontmij worden uitgewerkt.

2.2.1 Onze visie op de N354

Het plangebied

De N354 is van oudsher een belangrijke verbinding tussen Leeuwarden en Sneek. Tot 1970 is de weg tussen Sneek en Raerd als Rijksweg opgenomen in het Rijkswegenplan. Tegenwoordig is de N354 een belangrijke verbinding tussen de A32 en de A7 / Sneek. Het is een hoofdroute in het verkeerssysteem van de provincie Fryslân. In de loop de jaren is het verkeer drukker geworden en de voertuigen groter. De problemen en conflicten zijn daardoor toegenomen.

In onze visie moeten bij het opstellen van het maatregelenpakket de aanwezige waarden en historie op en langs de weg gerespecteerd te worden. Oplossingsrichtingen vertalen in concrete maatregelen en schetsen is altijd maatwerk. Een maatregel wordt ingepast in de lokale situatie, rekening houdend met aanwezige waarden en belemmeringen. Op deze manier krijgen maatregelen een 'gebiedseigen' karakter, waarin de historie en kenmerken van een gebied herkenbaar zijn (in bijvoorbeeld wegbeeld, verschijningsvorm of inrichtingselementen).

Aanwezige waarden op het wegdeel Tsienzerbuorren - Raerd - afslag Easterwierrum zijn in dit kader in elk geval:

- de (cultuur)historische betekenis van de weg;
- de historische terp waarop Tsienzerbuorren ligt;
- het Raerder bos, op de plek van de voormalige Jongema State.

Knelpunten in beeld

Gehele traject

- inrichting van de weg en kruispunten voldoet niet aan de eisen van een stroomweg of "robuuste" gebiedsontsluitingsweg

Kruispunt Easterwierrum

- veel ernstige ongevallen
- lastige fietsoversteek, veel verkeer op hoofdrijbaan
- krappe bocht
- beperkt zicht

Kruispunt Raerd

- historie van veel ernstige ongevallen

Wegvak omgeving Tsjenzerbuorren

- regelmatig ernstige ongevallen, met name westelijke bocht
- hoge rijsnelheid, veel verkeer
- leefbaarheid:
 - verkeer op enkele meters van de gevels.
 - moeilijk de weg op komen of oversteken.

Ontsluiting bedrijven en woningen

- enkele grote agrarische bedrijven met bijbehorend zwaar verkeer aan de noordzijde van de weg
- uitritten rechtstreeks op provinciale weg

De verkeersproblematiek

In het kaartbeeld hieronder zijn de knelpunten weergegeven zoals die in de uitvraag zijn benoemd. Op basis van gesprekken met belanghebbenden wordt de knelpunteninventarisatie compleet gemaakt. Op de kaart is te zien dat knelpunten zich voordoen op een aantal specifieke plekken (kruispuntniveau), en dat er sprake is van knelpunten die betrekking hebben op het totale tracé (wegvakniveau):

Kruispuntniveau:

1. Verkeersonveiligheid op de kruispunten Easterwierrum en Raerd.

Wegvakniveau:

2. Verkeersonveiligheid in (te krappe) bochten.

3. Leefbaarheid: woningen (met name Tsjenzerbuorren) dicht op de weg, overlast door passerend verkeer, oversteken fietsers en voetgangers.

4. Bereikbaarheid / onveiligheid door directe erfaansluitingen. Hierbij gaat het met name over de erfaansluitingen aan de noordzijde van de weg, omdat aan de zuidzijde over de volledige lengte een parallelweg ligt.

Onze visie op de herinrichting is dat het project op z'n minst moet leiden tot het aanpakken van de punten 1 tot en met 3. Daarnaast wordt gestreefd naar het verminderen van de problematiek genoemd bij punt 4. Waar de aanpak van de punten 1 tot en met 3 in vooral gericht zal zijn op het aanpakken van de N354 zelf, zal het bij punt 4 gaan om het vinden van oplossingen langs of in de omgeving van de N354. Samen met de projectgroep en belanghebbenden worden hiervoor de (on)mogelijkheden in kaart gebracht. Hierbij wordt ook beoordeeld of de maatregelen die op het traject Easterwierrum - Scharnegoutum al zijn getroffen op dit traject toegepast kunnen worden.

2.2.2 *Onze visie op het proces*

Onze werkwijze is gericht op het zo veel mogelijk ontzorgen van de provincie en betrekken van belanghebbenden. Zij zijn immers bij uitstek de lokale experts.

Betrekken belanghebbenden

Het verloop en het resultaat van een project worden in belangrijke mate bepaald door het proces. Doel van het proces is om optimaal gebruik te maken van lokale kennis en om behoeftes en ideeën goed in kaart te brengen. Samen streven we naar een maatregelenpakket dat probleemoplossend is, met zo veel mogelijk draagvlak.

Wij zien het proces als een uitdagende gezamenlijke zoektocht naar de juiste maatregelen, met waardevolle toevoeging voor de weg en omgeving. Met veel enthousiasme geven wij invulling aan dit proces, waarbij wij ideeën uitwisselen en gezamenlijk beoordelen. Samen met belanghebbenden worden maatregelen uitgewerkt die de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid verbeteren. In hoofdstuk 4 is ons voorstel voor de processtappen en overleggen opgenomen. Wij staan daarbij uiteraard altijd open voor ideeën en suggesties voor het zo goed mogelijk faciliteren van de lokale inbreng.

Voor de concrete invulling van het proces gaan wij uit van een ambtelijke begeleidingsgroep en een brede projectgroep, waarmee frequent overleg gevoerd wordt. De samenstelling van deze twee groepen is beschreven in hoofdstuk 4.

Ontzorgen Provincie Fryslân

Wij willen de provincie zo veel mogelijk ontzorgen. Daarom voeren wij de gevraagde werkzaamheden met een grote mate van zelfstandigheid uit, ook in contacten met externe partijen. Wij voelen ons verantwoordelijk voor het proces en de inhoud. Wij bewaken de inhoud en de voortgang, waarover wij nauw contact onderhouden met de provincie.

Het proces start met het helder neerzetten van eisen en randvoorwaarden vanuit de provincie als wegbeheerder. Aan de voorzijde van het proces moet het speelveld en het verwachtingspatroon helder gemaakt worden. Daarnaast worden vroeg in het proces de wensen van belanghebbenden in kaart gebracht. Op basis daarvan wordt een wensbeeld en visie opgesteld.

In onze aanpak hechten wij grote waarde aan het proces. Wij stellen in ons stappenplan dan ook voor om frequent te overleggen met de begeleidingsgroep en de projectgroep. Zo wordt gezamenlijk draagvlak gecreëerd en kunnen mogelijkheden en consequenties in breed comité worden afgewogen. Daarnaast is het in dit soort processen vaak wenselijk om op sommige momenten in kleiner comité met belanghebbenden te praten. Daarom stellen wij voor om, naast deze overleggroepen, ook gesprekken te voeren met de agrariërs en andere belanghebbenden/aanwonenden over hun ontsluiting en de eigendomssituatie.

In hoofdstuk 4 wordt onze procesaanpak nader toegelicht.

INHOUD	PROCES			COMMUNICATIE	PLANNING
	begeleidingsgroep	projectgroep	flexibele invulling		
inventarisatie en probleemanalyse	startoverleg; - uitgangspunten - randvoorwaarden - afspraken - resultaten inventarisatie en analyse - bevindingen oorzaken - opmaat naar visie - bepalen agenda 2e projectgroep	- probleeminventarisatie - locatiebezoek	gesprekken met belanghebbenden, grondeigenaren, belangenorganisaties, hulpdiensten e.a.	nieuwsbrief - start project	oktober 2014
oorzaken en doelstellingen		- toelichting resultaten inventarisatie, analyse en oorzaken - doelstellingen verbeterpunten - visie en wensbeeld		nieuwsbrief - uitkomsten analyses problemen en oorzaken - visie voor de aanpak	november 2014
oplossingen	- visie - hoofdlijnen aanpak - eerste oplossingsrichtingen	- bespreken uitgewerkte visie - in beeld brengen varianten voor oplossingsrichtingen		informatiebijeenkomst voor dorpen en belanghebbenden met toelichting op de concept plannen	december 2014
	- bespreken concept schetsen oplossingen - beoordelen varianten	- bespreken concept schetsen oplossingen - beoordelen varianten - bijstelling/aanvulling			januari 2015
	- bespreken aangepaste schetsen oplossingen	- bespreken concept eindproducten: schetsen en toelichting - laatste bijstelling			februari 2015
	- bespreken definitieve producten - overhandiging projectdossier				maart 2015
				informatiebijeenkomst voor dorpen en belanghebbenden met toelichting op het maatregelenpakket	april 2015
					mei 2015

3. Werkwijze en stappenplan

3.1 Werkwijze

Wij stellen voor om voor dit project een praktische en systematische werkwijze te hanteren, volgens de hiernaast schematisch weergegeven PODO-methode (Probleem – Oorzaak – Doel – Oplossing).

Met deze werkwijze als kader is een stappenplan opgesteld, bestaande uit inhoudelijke werkstappen en de daarbij behorende processtappen: de momenten van overleg met de opdrachtgever, begeleidingsgroep en projectgroep. Het stappenplan is tevens voorzien van een tijdspad.

Wij zijn flexibel in onze aanpak en in het integreren van wensen en ideeën vanuit de projectgroep. Onze werkwijze kenmerkt zich door een nadrukkelijk samenwerking met de begeleidingsgroep en de projectgroep.

3.2 Stappenplan

In het schema hiernaast is het stappenplan opgenomen. Het geeft een totaaloverzicht van de inhoudelijke werkstappen, de processtappen en de communicatie. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de inhoudelijke stappen. In hoofdstuk 4 worden de proces- en communicatiestappen nader toegelicht.

Inventarisatie en probleemanalyse

Het project start met het uitvoeren van een probleemanalyse. Onderdelen van de probleemanalyse zijn:

- inventarisatie ter plaatse: weginrichting, kruispunten, bochten etc.;
- ongevalanalyse van geregistreerde ongevallen;
- wegbeeldanalyse;
- analyse ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten en diskwaliteiten;
- inventarisatie verkeersstromen;
- inventarisatie knelpunten in overleg met projectgroep;
- inventarisatie knelpunten tijdens huiskamergesprekken;
- opstellen knelpuntenkaart en knelpuntenlijst, voorzien van prioriteiten.

De probleemanalyse bestaat deels uit door Grontmij uit te voeren bureauwerk en veldwerk ter plaatse. Daarnaast worden knelpunten in beeld gebracht tijdens overleggen met de projectgroep en belanghebbenden. De knelpunten worden hierbij gebiedsgewijs op en rond de N354 op een rij gezet. Problemen worden expliciet gemaakt door de oorzaken goed te onderzoeken. De knelpunten worden gerangschikt van hoog naar laag. Dat geeft een beeld van de prioriteiten: waar moeten in ieder geval oplossingen voor gevonden worden, en wat is optioneel?

Situatie voor de herinrichting

Impressie nieuwe situatie

Situatie voor de herinrichting

Impressie nieuwe situatie

Situatie na de herinrichting

Oorzaken

In deze tweede stap worden de oorzaken van de verschillende knelpunten in beeld gebracht. Het overzichtelijk in beeld brengen van de oorzaken helpt bij het bepalen van effectieve maatregelen.

Het stellen van wie, wat, waar, wanneer, hoeveel vragen helpt in deze fase bij het in beeld brengen van de oorzaken.

Bijvoorbeeld:

- Hoe hard wordt er gereden?
- Hoeveel verkeer rijdt op de N354?
- Waar en hoeveel wordt er over gestoken?
- Hoe is het zicht op naderend verkeer?
- Hoe liggen de bochten er in?
- Waar vinden ongevallen plaats?
- Wanneer is het oprijden van de weg een probleem?
- Hoe zijn problemen elders opgelost en wat zijn de effecten?

Doelstellingen

Voordat nagedacht wordt over mogelijke oplossingsrichtingen worden de overkoepelende doelstellingen nog eens helder op een rij gezet. Daarmee wordt scherp neergezet wat we gezamenlijk willen bereiken, wat helpt bij het definiëren van passende maatregelen.

Vervolgens wordt per knelpuntenlocatie en per oorzaak aangegeven wat de doelstelling is met betrekking tot verbeteringen. Het resultaat van deze stap is te beschouwen als een 'eisenpakket' voor de te onderzoeken oplossingsrichtingen. Deze fase eindigt met het samen met de projectgroep opstellen van een visie voor de weg, als kader voor de oplossingsrichtingen.

Oplossingsrichtingen

Op basis van de visie wordt voor de knelpunten een samenhangend pakket van maatregelen opgesteld. Er wordt een wensbeeld neergezet, waarbinnen de maatregelen in een prioriteiten volgorde worden gezet. Dit waarborgt dat de belangrijkste maatregelen uitgevoerd worden.

In de projectgroep worden oplossingsrichtingen benoemd die door Grontmij beeldend worden uitgewerkt in schetsen om het globale ruimtebeslag in beeld te brengen. De schetsen geven inzicht in het profiel, het ruimtebeslag, de dwangpunten, en de (on)mogelijkheden c.q. consequenties van bepaalde oplossingen. Bij het opstellen van oplossingen en schetsen wordt rekening gehouden met lokale kwaliteiten en praktische zaken zoals kabels en leidingen. Dit waarborgt een haalbare inpassing van maatregelen.

INHOUD	PROCES			COMMUNICATIE	PLANNING
	begeleidingsgroep	projectgroep	flexibele invulling		
inventarisatie en probleemanalyse	startoverleg: - uitgangspunten - randvoorwaarden - afspraken - resultaten inventarisatie en analyse - bevindingen oorzaken - opmaat naar visie - bepalen agenda 2e projectgroep	- probleeminventarisatie - locatiebezoek	gesprekken met belanghebbenden, grondeigenaren, belangenorganisaties, hulpdiensten e.a.	nieuwsbrief - start project	oktober 2014
oorzaken en doelstellingen		- toelichting resultaten inventarisatie, analyse en oorzaken - doelstellingen verbeterpunten - visie en wensbeeld		nieuwsbrief - uitkomsten analyses problemen en oorzaken - visie voor de aanpak	november 2014
oplossingen	- visie - hoofdlijnen aanpak - eerste oplossingsrichtingen	- bespreken uitgewerkte visie - in beeld brengen varianten voor oplossingsrichtingen	gesprekken met belanghebbenden, grondeigenaren, belangenorganisaties, hulpdiensten e.a.	informatiebijeenkomst voor dorpen en belanghebbenden met toelichting op de concept plannen	december 2014
	- bespreken concept schetsen oplossingen - beoordelen varianten	- bespreken concept schetsen oplossingen - beoordelen varianten - bijstelling/aanvulling			januari 2015
	- bespreken concept schetsen oplossingen	- bespreken concept eindproducten: schetsen en toelichting - laatste bijstelling			februari 2015
	- bespreken definitieve producten - overhandiging projectdossier				maart 2015
					april 2015
					mei 2015

4. Proces en communicatie

4.1 Proces

In hoofdstuk 3 is het stappenplan weergegeven. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de overlegstructuur en de verschillende overlegmomenten: het proces.

4.1.1 Overlegstructuur

De volgende overlegvormen worden onderscheiden:

- begeleidingsgroep;
- projectgroep;
- flexibele invulling: huiskamergesprekken etc.

Begeleidingsgroep

In de begeleidingsgroep zitten de provinciale ambtenaren (waaronder projectleider), adviseurs van Grontmij en ambtenaren van de gemeenten Leeuwarden en Súdwest-Fryslân. Het ambtelijke overleg zal veelal plaatsvinden met provincie en Grontmij. Op de daarvoor geëigende momenten zullen ambtenaren van de gemeenten bij overleggen van de begeleidingsgroep worden uitgenodigd. Onze projectleider is het centrale aanspreekpunt vanuit Grontmij. Wij gaan er vanuit dat onze projectleider bij alle ambtelijke overleggen aanwezig is.

Overleg met de provincie vindt frequent plaats. Daarin vindt afstemming plaats over inhoud, keuzes, voortgang, kader en speelruimte. In het stappenplan zijn de overlegmomenten aangegeven voor overleg op het provinciehuis. In aanvulling daarop vindt frequent overleg plaats per telefoon / email.

Voorafgaand aan ieder (extern) projectgroepoverleg vindt afstemming plaats met de provincie. Na bijeenkomsten met de projectgroep vindt een korte evaluatie van de sessie plaats met het bespreken van de uitkomsten en actiepunten. De adviseurs van Grontmij zijn flexibel in het op locatie uitvoeren van werkzaamheden. Op daarvoor geschikte of gewenste momenten voeren wij onze werkzaamheden graag op het provinciehuis uit. Dit kan handig zijn wanneer het bijvoorbeeld gewenst is om in een breder kader met bijvoorbeeld ambtenaren op het gebied van landschap en civiele techniek te overleggen.

Naast het frequent overleggen met de provincie en het onderhouden van nauw contact, zorgen wij voor een overzichtelijk projectarchief met daarin alle projectdocumenten (bijvoorbeeld verslagen, notities, rapportage, onderzoeksgegevens, schetsen etc.). Deze zullen wij bij afronding van het project zowel analoog als digitaal aan de provincie overdragen.

De provincie zal zelf al het noodzakelijke bestuurlijke overleg voor haar rekening nemen, Grontmij zal daarin desgewenst ondersteunen. In onze aanbestedingsbrief hebben wij hiervoor een stelpost per overleg opgenomen.

Projectgroepoverleg

De projectgroep bestaat in onze optiek uit de dorpsbelangen, een afvaardiging van aanwonenden, agrariërs, provincie, gemeenten en Grontmij. Tijdens deze overleggen is Grontmij met twee adviseurs vertegenwoordigd. Op daarvoor geschikte momenten kunnen andere belangenorganisaties en bijvoorbeeld politie bij deze overleggen uitgenodigd worden.

Omwille van een vlotte voortgang gaan wij uit van ongeveer maandelijks overleg met de projectgroep. In de inventarisatie en probleemanalysefase hebben wij voorzien in overleg met de projectgroep. In een tweede projectgroepoverleg gaan we in op de oorzaken, de doelstellingen en het opstellen van een visie voor de weg. Vervolgens gaan we de fase van het definiëren van oplossingsrichtingen en het uitwerken van maatregelen in. Dit is de fase waarin ideeën en wensen naar voren komen en waarin we concreet aan een maatregelenpakket gaan werken. In deze fase hebben wij voorzien in drie overleggen met de projectgroep.

Tijdens deze overleggen kunnen door de projectgroepleden ideeën en onderwerpen ingebracht worden. Deze worden in het overleg besproken, waarbij realistisch geachte zaken door Grontmij nader worden onderzocht als actiepunten voor de volgende projectgroepvergadering. De overleggen hebben zo veel mogelijk een interactief karakter, die indien gewenst op locatie plaatsvinden. Om optimaal gebruik te maken van de lokale kennis en ideeën willen we knelpunten en oplossingsrichtingen in werksessies op de kaart zetten.

Wij gaan er vanuit dat Grontmij bij de projectgroepoverleggen met twee adviseurs vertegenwoordigd is. Afhankelijk van de agenda en de besprekingspunten wordt naast onze projectleider de tweede persoon in overleg met de provincie bepaald.

Flexibele invulling

Om de lokale inbreng en communicatie optimaal te kunnen waarborgen, houden wij in onze procesopzet ook rekening met overleggen in klein comité, de 'flexibele invulling'.

Hierbinnen past bijvoorbeeld het in gesprek gaan met agrariërs over hun ontsluiting en eventuele alternatieve mogelijkheden. Ook zijn wij binnen deze flexibele invulling graag bereid om bijvoorbeeld toelichtingen voor dorpsbelangen te geven op reguliere vergaderingen. In de basisopzet gaan we uit van 6 van deze flexibele overleggen. Bij de start van het proces ontvangen wij graag een lijst met contactpersonen die wij kunnen benaderen bij vragen of voor het maken van afspraken. Ook zijn wij zelf altijd beschikbaar voor vragen, opmerkingen en wensen.

Wij gaan er vanuit dat de 'flexibele' overleggen door één Grontmij adviseur worden uitgevoerd. In overleg met de provincie zal bepaald worden waar eventuele aanvullende inzet gewenst is.

4.1.2 Overlegmomenten

In het stappenplan zijn belangrijke overlegmomenten in het proces weergegeven. De overleggen die vallen onder de 'flexibele invulling' zijn globaal in het schema aangeduid. Die overleggen vinden plaats op de daarvoor benodigde of gewenste momenten. Onderstaand een korte toelichting van de onderwerpen die tijdens de verschillende overlegmomenten aan de orde komen.

1. Startoverleg provincie

Na het verlenen van de opdracht wordt een startoverleg met de provincie gepland. In dit overleg zullen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- vaststellen van de uitgangspunten en randvoorwaarden;
- praktische afspraken over de wijze van werken en afspraken over verdere communicatie;
- nadere detaillering van de planning;
- uitwisselen van beschikbare gegevens.

Tussen het startoverleg en het eerste overleg met de projectgroep wordt door Grontmij een uitgebreide inventarisatie van de huidige situatie uitgevoerd, waarbij de locaties zoals weergegeven op de knelpuntenkaart worden geïnspecteerd.

2. Eerste overleg projectgroep

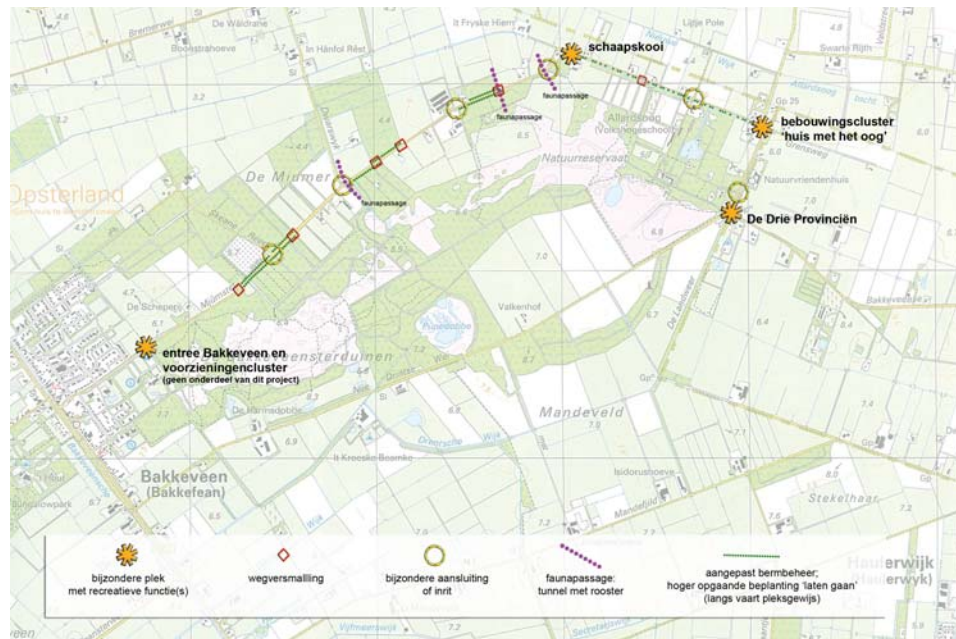
Belangrijke onderwerpen tijdens dit eerste overleg zijn:

- kennismaking;
- toelichting kaders en randvoorwaarden;
- bespreken wensen en verwachtingen;
- probleeminventarisatie: wat zijn volgens u de problemen en knelpuntlocaties?
- locatiebezoek met projectgroep: ter plaatse kijken naar knelpunten en probleemlocaties;
- knelpunten + rangschikking knelpunten: wat moet echt aangepakt worden en wat kan als wenselijke toevoeging worden betiteld?
- resultaat: globale knelpuntenlijst met prioriteiten.

3. Overleggen flexibele invulling

In een vroeg stadium willen we met belanghebbenden in gesprek gaan. Hierbij willen we ondermeer graag spreken met de agrariërs langs de N354, aangezien zij de belangrijkste grondeigenaren zijn. De huiskamergesprekken helpen ons om de inventarisatie en knelpuntenanalyse compleet te maken en bij het in beeld brengen van (on)mogelijkheden en wensen. Ook bijvoorbeeld overleg met de politie kan onderdeel zijn van het beginstadium om (verkeersveiligheids)knelpunten zo goed mogelijk in beeld te brengen.

De flexibele invulling van overlegmomenten loopt gedurende de gehele looptijd van het project door. Hiermee wordt lokale inbreng gedurende het gehele project gewaarborgd. Op deze wijze wordt een zo compleet en gedetailleerd mogelijk overzicht van knelpunten en wensen verkregen, worden mogelijkheden en onmogelijkheden in kaart gebracht en worden oplossingsrichtingen gedurende het project op hun haalbaarheid getoetst.

4. Overleg provincie / begeleidingsgroep

In dit overleg worden de resultaten van de inventarisatie en probleemanalyse besproken, alsmede de bevindingen van Grontmij ten aanzien van de oorzaken en na te streven doelstellingen. Tevens wordt de opzet voor de tweede bijeenkomst met de projectgroep besproken. Het overleg is een opmaat naar de op te stellen visie voor de aanpak.

5. Tweede overleg projectgroep

In het tweede overleg met de projectgroep worden de resultaten van de inventarisatie en probleemanalyse gepresenteerd, waaronder de analyse van de knelpunten die tijdens de eerste sessie zijn aangegeven. Van de projectgroep worden opmerkingen en aanvullingen gevraagd. Het resultaat van de tweede sessie is een geaccordeerd knelpuntenoverzicht, voorzien van prioriteitstelling.

Ook worden de uitkomsten van 'flexibele overleggen' tijdens deze sessie gedeeld.

Daarnaast worden de bevindingen van Grontmij ten aanzien van de oorzaken besproken. Gezamenlijk wordt ingezoomd op de oorzaken: wat zijn de echte problemen en waardoor worden ze veroorzaakt? Gezamenlijk worden doelstellingen voor verbeterpunten opgesteld. Op basis hiervan wordt in deze sessie gewerkt aan het opstellen van een visie voor de weg en voor de aanpak van knelpunten. Er wordt een wensbeeld in hoofdlijnen opgesteld.

6. Overleg provincie / begeleidingsgroep

Na het derde projectgroeptoeverleg werkt Grontmij de visie voor de aanpak van de weg verder uit. De hoofdlijnen voor de herinrichting van de N354 worden in dit overleg besproken.

7. Derde overleg projectgroep

In dit overleg wordt de door Grontmij uitgewerkte visie besproken en worden gezamenlijk mogelijke oplossingsrichtingen benoemd. Dit kunnen bijvoorbeeld zijn: toepassen van rotonde's of ovondes of maatregelen voor het verbeteren van de leefbaarheid in Tsjenzerbuurten. In deze fase worden verschillende varianten voor maatregelen in beeld gebracht, bijvoorbeeld ten aanzien van de kruispunten met De Dille en de afslag Raerd. Varianten kunnen bijvoorbeeld gezocht worden in het treffen van maatregelen op bestaande kruispunten, of het combineren van genoemde kruispunten tot één nieuwe veilige situatie met eventueel benodigde parallelstructuren. Wij stellen voor om tijdens of voorafgaand aan dit overleg (of het vierde projectgroeptoeverleg) samen met de projectgroep gerealiseerde voorbeeldprojecten te gaan bekijken.

8. Overleg provincie / begeleidingsgroep

Na het vierde projectgroeptoeverleg worden de varianten op basis van de opmerkingen en suggesties uitgewerkt. In deze fase wordt duidelijk welke varianten haalbaar zijn en welke niet. Dit mede op basis van het gedurende het proces met belanghebbenden uit te voeren 'flexibele overleggen'. De reële varianten worden uitgewerkt in schetsen. In dit overleg worden deze conceptschetsen besproken, waarbij een toelichting op de totstandkoming wordt gegeven.

9. Vierde overleg projectgroep

In dit overleg worden de tot conceptschetsen uitgewerkte varianten en maatregelen besproken. Indien varianten of oplossingsrichtingen zijn afgefallen zal dit beargumenteerd worden. In dit overleg wordt gevraagd naar opmerkingen, gewenste bijstellingen of aanvullingen door het projectteam.

10. Overleg provincie / begeleidingsgroep

Op basis van de gemaakte opmerkingen in het vijfde projectgroepoverleg worden de conceptschetsen aangepast en uitgewerkt tot concept eindschetsen. Die worden in dit overleg besproken.

11. Vijfde overleg projectgroep

In dit laatste overleg met de projectgroep worden de concept eindproducten besproken: het maatregelenpakket dat is uitgewerkt in schetsen en voorzien van een toelichting. Eventuele laatste (detail)opmerkingen zullen tijdens dit overleg worden geïnventariseerd ter verwerking in de definitieve producten.

12. Overleg provincie / begeleidingsgroep

In dit afsluitende overleg worden de definitieve producten besproken: het gedragen maatregelenpakket met bijbehorende schetsen. Tijdens dit overleg zal het projectdossier door Grontmij aan de provincie overhandigd worden.

4.2 Communicatie

Door het hiervoor beschreven proces vindt frequent communicatie plaats met de omgeving. Hiermee is voorzien in een communicatietraject met de dorpsbelangen, de gemeenten, bedrijven en aanwonenden. Wij gaan er vanuit dat de leden van het projectteam zorg dragen voor een volwaardige vertegenwoordiging van en terugkoppeling naar hun achterban.

In aanvulling op het door ons voorgestelde overlegproces stellen wij voor om ook in breder (dorps)verband te communiceren in de vorm van nieuwsbrieven. Grontmij levert bijdragen in de vorm van teksten, foto's en schetsen, die gebruikt kunnen worden in provinciale nieuwsbrieven, advertenties of persberichten. De bijdragen worden opgesteld conform de huisstijl van de provincie Fryslân. Met het vervaardigen van dit soort nieuwsbrieven, informatiepanelen en –posters hebben wij ervaring in eerdere projecten. Deze ervaring en communicatiemiddelen kunnen ook in dit project worden ingezet.

Naast bovenstaande analoge communicatie kunnen wij ook voorzien in een internetpagina waarop belanghebbenden foto's, ideeën en opmerkingen kunnen plaatsen. Om te voorkomen dat er een wildgroei aan materiaal en discussie ontstaat, stellen wij voor om hiervoor dropbox (of een vergelijkbare site) te gebruiken, zodat belanghebbenden bewust via mail worden uitgenodigd/moeten inloggen.

In het stappenplan hebben we twee momenten opgenomen waarop het naar onze mening goed is de bevolking te informeren door middel van nieuwsbrieven. Tevens voorziet onze aanpak in twee bijeenkomsten met de dorpen voor het toelichten van de knelpunten, oorzaken en de visie en voor het presenteren van de plannen voor de herinrichting.

Gedurende het proces faciliteren we de projectgroep graag door het verstrekken van kaarten, foto's, etc. ten behoeve van overleg met de achterban of als bijvoorbeeld informatiebron in de dorpshuizen. Ook bijdragen voor bijvoorbeeld lokale kranten of informatiebulletins leveren wij graag.

5. Resultaat en planning

5.1 Resultaat

De resultaten van de verschillende stappen zijn hieronder nog eens samengevat:

Inventarisatie en probleemanalyse

- Knelpuntenkaart.
- Prioriteitenlijst knelpunten.
- Consensus met projectgroep.

Oorzaken

- Overzicht met per knelpunt de expliciete oorzaken.

Doelstellingen

- Overzicht met na te streven verbeteringen per knelpunt / knelpuntenlocatie.
- Visie voor de aanpak herinrichting N354.

Oplossingsrichtingen

- Varianten voor het aanpakken van de verschillende problemen.
- Afwegingen bij de verschillende mogelijkheden.
- Overzicht met per knelpuntenlocatie een aanduiding van de beoogde principeoplossing.
- Uitwerking van oplossingsrichtingen in schetsen. De schetsen geven een goed beeld van de beoogde principes.

Tussentijdse producten

- Notities, kaartbeelden met analyses, argumentatie bij keuzes, beschrijving van het proces en de resultaten, beoordeling van varianten.

Eindresultaat

- Consensus over de hoofdlijnen van de inrichting van de weg.
- Draagvlak over het uit te voeren maatregelenpakket.
- Rapportage met daarin:
 - hoofdlijnen tussentijdse producten;
 - beschrijving proces;
 - beschrijving verschillende fasen: inventarisatie en probleemanalyse, oorzaken, doelstellingen en oplossingen;
 - beschrijving van varianten en keuzes;
 - verslaglegging van de verschillende projectgroepoverleggen en 'flexibele overleggen';
 - schetsen van de beoogde oplossingen.

5.2

Planning

In het stappenplan, hieronder nogmaals klein afgebeeld, is het tijdpad van start tot eind weergegeven. Het proces start na opdrachtverlening in september 2014. Bij de beschrijving van het stappenplan en het proces hebben we de werkstappen, de overleggen en de frequentie daarvan aangegeven. Bij de door ons aangegeven werkstappen en proces is het maatregelenpakket voor de herinrichting van de N354 in mei 2015 gereed. Onderstaande planning en communicatie zijn een voorstel, de definitieve momenten en wijze van communicatie worden in overleg met de provincie vastgesteld.

INHOUD	PROCES			COMMUNICATIE	PLANNING
inventarisatie en probleemanalyse	begeleidingsgroep	projectgroep	flexibele invulling		oktober 2014
	- startoverleg: - uitgangspunten - randvoorwaarden - afspraken	- probleeminventarisatie - locatiebezoek	gesprekken met belanghebbenden, grondeigenaren, belangenorganisaties, hulpdiensten e.a.	- nieuwsbrief - start project	
oorzaken en doelstellingen	- resultaten inventarisatie en analyse - bevindingen - oorzaken - opmaat naar visie - besluiten agenda 2e projectgroep	- toelichting resultaten inventarisatie, analyse en oorzaken - doelstellingen - verbeterpunten - visie en wensbeeld		- nieuwsbrief - uitkomsten analyses problemen en oorzaken - visie voor de aanpak	november 2014
oplossingen	- visie - hoofdlijnen aanpak - eerste oplossingsrichtingen	- bespreken uitgewerkte visie - in beeld brengen varianten voor oplossingsrichtingen			december 2014
	- bespreken concept schetsen oplossingen - beoordelen varianten	- bespreken concept schetsen oplossingen - beoordelen varianten - bijstelling/aanvulling		informatiebijeenkomst voor dorpen en belanghebbenden met toelichting op de concept plannen	februari 2015
	bespreken aanpak schetsen oplossingen	- bespreken concept eindproducten: schetsen en toelichting - laatste bijstelling			maart 2015
	- bespreken definitieve producten - overhandiging projectdossier			informatiebijeenkomst voor dorpen en belanghebbenden met toelichting op het maatregelenpakket	april 2015
					mei 2015

“je moet hier wel opletten met oversteken”

